

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ РЕПУБЛИЧКЕ УРБАНИСТИЧКЕ ИНСПЕКЦИЈЕ ЗА 2024. ГОДИНУ

Надлежност републичке урбанистичке инспекције огледа се кроз надзор над спровођењем закона и других прописа увидом у важеће опште и појединачне акте, евиденцију и другу документацију. Републичка урбанистичка инспекција врши инспекцијски надзор и надзор над радом поверених послова, у складу са правима и дужностима из члана 172., 173. и овлашћењима из члана 174. **Законом о планирању и изградњи** (“Службени гласник РС”, број 72/09, 81/09-исправка, 64/10-одлука УС, 24/11, 121/12, 42/13-одлука УС, 50/13, 98/13-одлука УС, 132/14, 145/14, 83/2018, 31/19, 37/19, 52/21 и 62/23).

Рад републичке урбанистичке инспекције је прилагођен и у потпуности усклађен са одредбама **Закона о инспекцијском надзору** (“Службени гласник РС”, број 36/15, 44/18 и 95/18,). Инспекцијски надзор се врши у складу са планом, проценом ризика и на основу налога за инспекцијски надзор. Саветодавне посете се спроводе у циљу обезбеђења законитости поступања надзираног субјекта.

Настављено је електронско вођење евиденције о инспекцијском надзору, кроз систем е-инспектор.

У складу са чланом 44. тачка 1.-17. Закона о инспекцијском надзору (“Службени гласник РС”, број 36/15, 44/18 и 95/18) којим су дефинисани елементи извештаја о делотворности инспекцијског надзора за 2024. годину, период од 1.1.2024. до 31.12.2024. године, републички урбанистички инспектори, у складу са наведеним тачкама од 1 до 17, из члана 44, дају следеће податке и информације са објашњењима о свом деловању

1) Број спречених или битно умањених вероватних настанка штетних последица по законима заштићена добра, права и интересе (превентивно деловање инспекције)

У назначеном периоду, урбанистички инспектори су вршили инспекцијске надзоре над планском документацијом, документима за спровођење, урбанистичким пројектима, пројектима парцелације и препарцелације, локацијским условима, променама стања у простору, као и надзор над повереним пословима.

Све напред наведено је инспекцијски надзор ради умањења вероватних настанка штетних последица, и непожељних промена у простору.

2) Обавештавање јавности, пружање стручне и саветодавне подршке надзираним субјектима или лицима која остварују одређена права у надзираним субјектима или у вези надзираним субјектима, укључујући издавања аката о примени прописа и службене саветодавне посете, превентивним инспекцијским надзорима и другим активностима усмереним ка подстицању и подржавању законитости и безбедности пословања и другим прописима заштићена добра, права и интересе, са подацима о броју и облицима ових активности у кругу лица обухваћених тим активностима (превентивно деловање инспекције).

На захтев надзираних субјеката, као и по службеној дужности, инспектори су вршили службене саветодавне посете и пружали стручну помоћ у поступку доношења и спровођења планских докумената, издавања локацијских услова, потврђивања урбанистичких

пројеката, у вршењу поверених послова у области инспекцијског надзора и давања стручних објашњења за предузимање превентивних мера.

Сачињени су и дописи са препорукама, којима се указује на могуће радње које надзирани субјекти треба да спроведу у циљу повећања безбедности и законитости у поступању. Указано је на обавезу праћења и усклађивања планских докумената, разраду планских докумената, израду нижих планских докумената и слично.

У свакодневном раду, усмено, писано (најчешће питања упућена меилом) ова инспекција је обавештавала субјекте инспекцијског надзора у вези са обавезама из прописа, указивала на могуће забрањене, односно штетне последице његовог понашања, опомињала субјекте инспекцијског надзора на потребу отклањања узрока незаконитости које могу настати у будућности, као и на обавезу да непосредно и активно учествује у вршењу инспекцијског надзора када је то неопходно. Такође су обавештаване и заинтересоване странке, о правима и обавезама као и ограничењима (злоупотреба права на притуживање).

3) Ниво усклађености пословања и поступања надзираних субјеката са законом и другим прописом, који се мери помоћу контролних листи

Све радње инспектора урбанистичке инспекције усклађене су са важећим законима. Редовни инспекцијски надзори се изводе на основу контролних листи донесених од стране инспекције и исте се преиспитују у законом прописаном интервалу. Ативности надзираних субјеката су путем инспекцијских мера и саветоданих посета, усклађивани са законским одредбама, Законом о планирању и изградњи, и Законом о инспекцијском надзору, у циљу смањења и контролисања степена ризика.

4) Броју откривених и отклоњених или битно умањених насталих штетних последица по закону заштићена добра, права и интересе (корективно деловање инспекције);

Редовним и ванредним инспекцијским надзорима, саветодавним посетама, праћењем стања инспектори су извршили 163 инспекцијских надзора, 44 службених саветодавних посета. Инспектори су сачинили 144 записника, написано је 12 приговора, 5 решења, 1053 службених белешки у оквиру који је израђено 908 информација за конверзију. Из контролних листа евидентирани су уочени недостаци и указивано је на обавезу праћења и усклађивања планских докумената, разраду планских докумената, израду нижих планских докумената и слично.

5) Броју утврђеним нерегистрованих субјеката и мерама спроведеним према њима

Није било нерегистрованих субјеката.

6) Мерама предузетим ради уједначавања праксе инспекцијског надзора и њиховом дејству

Уједначена пракса инспекцијског надзора на територији Републике Србије и њиховом дејству обављани су по усвојеним плановима рада, редовним издавањем налога од стране начелника, редовним састанцима и присуству представника. У области надзора над донетом и важећом планском документацијом, издатим локацијском условима и потврђеним урбанистичким пројектима и пројектима парцелације и препарцелације, као и променама стања у простору. Надзори се изводе према приоритетима, процени степена ризика као и

предвиђеним акцијама. Донета су и објављена три Акта о примени прописа <https://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/zakon-o-planiranju-i-izgradnji>.

7) Остварењу плана и ваљаности планирања инспекцијског надзора, нарочито у односу редовних и ванредних инспекцијских надзора, броју редовних инспекцијских надзора који нису извршени и разлозима за то, као и броју допунских налога за инспекцијски надзор

Редовни инспекцијски надзори у 2024. години су извршени у великој мери по усвојеном плану, а ванредни инспекцијски надзори, на основу представки грађана и заинтересованих лица.

8) Нивоу координације инспекцијског надзора са инспекцијским надзором кога врше друге инспекције

Инспекцијски надзор урбанистичких инспектора је координисан са инспекцијом за државне путеве, комуналном инспекцијом и осталим инспекцијама у оквиру сектора.

9) Материјалним, техничким и кадровским ресурсима које је инспекција користила у вршењу инспекцијског надзора и мерама предузетим у циљу делотворне употребе ресурса инспекције и резултатима предузетих мера

Одељење урбанистичке инспекције има десет извршиоца, са седиштима у Београду, Нишу, Зајечару, Ужицу, Врању, Лесковцу и Новом Саду. Сви инспектори су користили службене рачунаре, телефоне и аутомобиле. У Одељењу, инспекторима су на располагању 5 службених аутомобила и 2 службена возила која се деле са другим инспекцијама. У 2024. години инспектори су користили лаптоп рачунаре, са бежичним интернетом, што знатно олакшава рад. Обезбеђени су мобилни телефони, приступ интернету (мобилни модеми), електронски потпис и електронски налози, извештаји, решења и др. Обезбеђено је да инспектор где год да се налази може добити налог у реалном времену.

10) Придржавању рокова прописаних за поступање инспекције

Придржавање рокова прописаних за поступање инспекције је у складу са Законом о инспекцијском надзору, налогом за инспекцијски надзор, планом инспекцијског надзора и степеном ризика који је одређен контролним листама.

11) Законитости управних аката донетих у инспекцијском надзору (број другостепених поступака, њихов исход, број покренутих управних спорова и њихоов исход)

У 2024. години поднете су две тужбе на решења урбанистичког инспектора.

12) Поступање у решавању притужби на рад инспекције, са исходом тог поступања, уз посебно истицање броја поднетих притужби и области рада на које су се односиле

У 2024. години поднете су две тужбе на решења урбанистичког инспектора које нису још увек окончане.

13) Обукама и другим облицима стручног усавршавања инспектора, односно службеника овлашћених за вршење инспекцијског надзора, са бројем тих обука и других облика стручног усавршавања и бројем инспектора, односно службеника овлашћених за вршење инспекцијског надзора који су похађали те обуке и друге облике стручног усавршавања

Инспектори су похађали више курсева из области примене Закона о инспекцијском надзору, коришћења е-инспектора, е-еписарнице.

14) Иницијатива за измене и допуне закона и других прописа

Сprovedена је контрола у свим градовима, а у вези са садржином Генералних урбанистичких планова, у делу дефинисања показатеља урбаног развоја, прописаном Правилником. Констатовано је да неходну садржину у том делу има неколико градова. С обзиром да би само инспекцијски надзор и налог о обавезној садржини био формално законско испуњење, али не би се дошло до квалитета те садржине, ова инспекција је иницирала израду Упутства. Одржавање радионица у градовима, као саветодавна улога ове инспекције, као и израда упутства, очекује се до краја 2025.године уз подршку ГИЗ-а.

15) Мерама и проверама предузетим у циљу потпуности и ажурности података у информационом систему

Инспектори су у току редовног рада радили измене и ажурирање података локалних самоуправа везане за број представки контроле поверених послова, донета планска документа, издате локацијске услове и потврђене урбанистичке пројекте.

16) Стању у области извршавања поверених послова инспекцијског надзора

Инспекцијски надзор над спровођењем одредаба Закона о планирању и изградњи и прописа донетих на основу овог закона врши јединица локалне самоуправе, преко градских, односно покрајнских инспектора.

17) Исходима поступања правосудних органа по захтевима за покретање прекршајног поступка, пријавама за привредни преступ и кривичним пријавама које је поднела инспекција

Урбанистичка инспекција је издала два прекршајна налога одговорним пројектантима.

Урбанистички инспектори ће у 2025. години вршити надзор над извршењем одредница Закона о планирању и изградњи, као и других прописа и опшрих аката који се односе на обављање послова урбанизма и грађевинарства.

Рад инспектора биће организован према приоритету у раду:

- на предметима по хитном поступку, где су угрожени животи људи, материјална добра. Посебно најважнији аспект рада инспектора представљаће одређивање и предузимање инспекцијских мера на отклањању опасности које могу да изазову недостаци који угрожавају здравље људи и материјална добра;
- на предметима који су условљени роковима и обавезним радом на терену дефинисанм Законом о инспекцијском надзору;

- на предметима који не захтевају теренски рад, а за чије решавање су прописани рокови, у складу са Законом о инспекцијском раду
- У будућем периоду планиране су значајне активности урбанистичке инспекције у делу сарадње и учешћа на домаћим и иностраним скуповима. Урбанисти, пројектанти и остали заинтересовани биће упознати са одредницама измена Закона, новим правима, дужностима и овлашћењима урбанистичке инспекције, кроз презентацију и активно учешће на организованим стручним скуповима.

ЦИЉЕВИ	РЕАЛИЗАЦИЈА
Повећати укупан број инспекцијских надзора до краја 2024. године за 10% у оквиру редовних инспекцијских надзора у области урбанизма	Реализовано Повећан број инспекцијских надзора у области урбанизма у односу на претходну годину
Повећати број службених саветодавних посета до краја 2024.године	Реализовано Повећан број саветодавних посета у односу на претходну годину
Појачати сарадњу са инспекцијама у оквиру Сектора, као и сарадњу са другим Секторима у Министарству	Реализовано Појачана сарадња са другим инспекцијама
Израда оперативних, месечних и годишњих планова као и друге врсте извештаја	Реализовано Урађени оперативни месечни планови, годишњи план за наредну годину и периодични и други извештаји у прописаним роковима
Унапређење компетенције инспектора у области инспекцијског надзора од најмање 1 обуке на НАЈУ, по инспектору до краја 2024. године	Планира се усавршавање рада у е писарници, е инспектору и новим технологијама.

Извештај сачинио

Зоран Ђелов дипл.инж.арх.